

Samenvatting preek n.a.v. H.C. zondag 50

Lezen: Deut. 8:1-11, Mattheüs 6:19-34

Zondag 50

Vraag 125: Wat is de vierde bede?

Antwoord: "Geef ons heden ons dagelijks brood." Dat wil zeggen: Wil ons zó verzorgen met alles wat wij voor ons dagelijks leven nodig hebben¹, dat wij daardoor erkennen dat U de enige oorsprong van al het goede bent² en dat onze zorg en inspanning en ook uw gaven ons geen goed doen zonder uw zegen³, en dat wij daarom ons vertrouwen van alle schepselen afwenden en op U alleen stellen⁴.

¹ Ps. 104: 27, 28; Ps. 145: 15,16; Matt. 6:25, 26. ² Hand. 14:17; Hand. 17: 27, 28; Jak. 1:17. ³ Deut. 8:3; Ps. 37: 3-7, 16, 17; Ps. 127:1, 2; 1 Kor. 15:58. ⁴ Ps. 55:23; Ps. 62: 11; Ps. 146: 3; Jer. 17: 5, 7.

Thema: Geef ons heden ons dagelijks brood

Intro: Is het wel een passend gebed voor ons nu?

We hebben alles in huis wat we nodig hebben. Vaak meer dan genoeg en voor meer dagen. En nog veel meer is eenvoudig te koop.

Voor de discipelen van Jezus zonder vast werk/ inkomen of pensioenvoorziening is dat anders. Evenals velen die nu niet zeker zijn van goed en genoeg eten.

Waarom zouden wij met onze welvaart dit gebed bidden?

In de H.C. worden 3 redenen genoemd die ook/juist voor ons van belang zijn.

Plaats in het 'Onze Vader'

Met dit gebed is de overgang van de Vader naar de kinderen. Van 'Uw' naar 'ons'. Vader belooft te zorgen voor wat we lichamelijk en geestelijk nodig hebben. In die volgorde staan deze en de volgende beden. Of anders gezegd: 4^e gebed over het heden, 5^e gebed over schuld uit verleden en 6^e gebed om bescherming voor de toekomst.

Reden 1: Hemelse Vader erkennen als de oorsprong van al het goede

Bij welvaart is er het gevaar dat we onze afhankelijkheid van God vergeten (Deut. 8:11, Spr. 30:9). Afgelopen decennia is onze welvaart gestegen en is het besef van God in onze samenleving afgenomen...

Dan wordt de Vader als de oorsprong van al het goede miskend. Daarom dit gebed waarin het *ons* brood wordt genoemd.

Het brood wat ons toekomt. Niet omdat we er hard voor gewerkt hebben, maar omdat Vader Zijn kinderen het goede wil geven. Daar stelt een goede Vader Zijn eer in.

Soms doet Hij dat wonderlijk (3 voorbeelden van brood)

- Mozes: Manna in de woestijn (Ex. 16)

- Elia: meel in de voorraadpot dat maar niet opraakt (2 Kon. 17:16)

- Jezus: 2x een wonderlijke broodvermenigvuldiging met enkele broden (en vissen)

Maar Hij doet het vooral op een 'natuurlijke' manier dat Zijn schepping haar gewas geeft.

Dan is Hij niet minder de oorsprong ervan! Dit gebed wil ons dat doen beseffen.

Als medicijn ook tegen wantrouwende bezorgdheid (Matt. 6, vooral vers 32).

Reden 2: Zonder Zijn zegen doet het ons geen goed

Welvaart is niet hetzelfde als welzijn; voorspoed is anders dan zegen.

Dit klinkt ook in een eenvoudig kindergebed: "Heere, zegen deze spijs en drank om Jezus wil, amen.

Of iemand voor zijn operatie tegen de dokter: "Ik bid dat uw handen gezegend worden."

Dit besef staat onder druk in onze samenleving waarin we zoveel mogelijk is. Tegelijk ervaart iedereen momenten van overgave, omdat je het niet overzien kunt (moeilijke toets, lastig gesprek). Iets heel wezenlijks als een goede nachtrust heb je niet zelf in de hand. Daarom gebed om de zegen dat het ons goed doet wat we ontvangen.

Het laat ons beseffen: we zijn verantwoordelijk voor de inspanning en het resultaat willen we van onze hemelse Vader verwachten.

Als medicijn tegen de prestatiedruk in onze maatschappij. Waarin je zelf verantwoordelijk gehouden wordt voor hoge resultaten en een goede uitstraling. En er weinig genade is waar het niet (zo goed) lukt. Een belangrijke reden van stress en zelfs burn-out. Als je trouw je werk doet en dit bidt, kun je rustig(er) gaan slapen.

Ook een medicijn tegen de *consumptiedruk* van de westerse wereld. Reclame en media oefenen druk uit om van alles te kopen, te zien en te beleven. Alsof alles wat kan, ook 'moet'. En we laten ons er in meenemen. De economie moet draaien. Met o.a. welvaartsziekten als gevolg. Tegen die shopcultuur wil dit dagelijkse gebed ons beschermen.

Zoals het in een ander tafelgebed klinkt:

*“O Vader, die al het leven voedt,
Kroon onze tafel met Uw zegen (...),
Leer ons voor overdaad ons wachten (..)”*

Reden 3: Om vertrouwen op onze hemelse Vader te oefenen

Andere 'schepselen' die ons vertrouwen willen hebben: de economie, de technologische vooruitgang, de politiek, het coronavaccin.

Dat alles kan een zegen zijn, maar niet ons vertrouwen waard. Het heeft veel gebracht en brengt veel, maar is ook kwetsbaar en heeft kwalijke kanten (uitputting en overbelasting van de aarde, verborgen machtsbelangen).

Daarom verwachten we het goede en de zegen alleen van onze hemelse Vader.

Ons dagelijks brood: kinderlijk vertrouwen en verantwoordelijk handelen

Jezus wil Zijn volgelingen oefenen om elke dag te vertrouwen en niet in te zitten over morgen. Dat sluit verantwoordelijk handelen voor de toekomst niet uit.

Jozef in Egypte: plan voor 7 magere jaren.

Buffer voor onverwachte kosten en financiële zorg voor oude dag dus terecht.

En inzet om klimaatverslechtering tegen te gaan (met grootste gevolgen voor de meest kwetsbaren in de wereld) zelfs geboden.

Ons dagelijks brood ook te vertalen met: *brood voor morgen*. God voorziet voor de toekomst en verwacht dat wij verantwoordelijkheid nemen. In vertrouwen.

God voorziet voor Zijn toekomst. Het Avondmaalsbrood herinnert ons eraan en laat het ons verwachten.

Ook daar wil ons dagelijks brood - ons brood voor morgen - ons aan herinneren.

Want Hij is de oorsprong *en de bestemming*.

Enkele vragen om over na te denken of met elkaar te bespreken:

1. Hoe kun je uitleggen dat God de oorsprong/bron is van ons voedsel. Bedenk je dat elke dag?
2. Waarom is het bevrijdend om het *resultaat* van Gods zegen te verwachten en niet van je eigen inspanningen? Lukt u/jou dat ook?
3. Op wie of welke macht bent u/jij geneigd te vertrouwen?
4. Hoe kun je als christen – in vertrouwen op de hemelse Vader – op een verantwoorde manier met het klimaat omgaan? Vraagt dat om keuzes (bekering)?